Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunfullmäktige

Datum:
2026-08-27

Diarienummer:
KSN-2025-00273

Handläggare:
Erik Ojala

Svar på motion om idrottsfritids från Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M)

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M) föreslår i motion den 20 januari 2025

- att Idrottsfritids införs som ett samarbetsprojekt mellan fritids och idrottsrörelsen för att öka fysisk aktivitet, minska stillasittandet och stärka integration och gemenskap, att barnen ges möjlighet att prova olika idrotter under terminen,
- att finansieringen av satsningen sker genom kommunala medel i kombination med externa sponsorer och samarbetspartners, samt
- att verksamheten följs upp och utvärderas för att säkerställa dess effekt och kvalitet.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen, kultur-, idrotts - och fritidsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Ärendet har behandlats av kulturnämnden 4 juni 2026, av idortt- och fritidsnämnden 16 juni 2026 och av kommunstyrelsen 17 juni 2026.

Föredragning

Motionen tar upp angelägna frågor om att ge alla barn tillgång till en meningsfull fritid

Postadress: Uppsala kommun, kommunledningskontoret, 753 75 Uppsala
Besöksadress: Stadshusgatan 2
Telefon: 018-727 00 00 (Kontaktcenter)
E-post: kommunledningskontoret@uppsala.se
www.uppsala.se

och att öka den fysiska aktiviteten.

Uppsala kommun bedriver redan ett arbete inom detta område. Flera samarbetsprojekt mellan kommunen och idrottsrörelsen är redan igång, där barn får möjlighet att prova olika idrotter i skolmiljö och på fritidstid. Dessa insatser sker i nära samverkan med föreningslivet och är ett viktigt led i att skapa en aktiv och inkluderande fritid för barn.

Exempel på aktiviteter där barn och unga får prova-på olika aktiviteter tillsammans med lokala föreningar är Sportis i regi av RF-SISU Uppland samt Activity Zone, ett samarbete mellan Uppsala kommun, RF–SISU Uppland och projektet Idrottsklivet. Bandykul drivs av lokala bandyföreningar och innebär att barn i åldern 6-9 år får lära sig åka skridskor, leka och spela bandy i en lekfull miljö.

I Gränby och Gottsunda finns Allaktivitetshus som i sitt uppdrag samverkar med föreningslivet för att kunna erbjuda en mångfald av aktiviteter. Även Summerzone på Studenternas IP används av skolor och fritidshem för att ge eleverna möjligheter att prova på olika aktiviteter. Utöver dessa verksamheter bedrivs samverkan med föreningslivet i egen regi på flera skolor.

Kommunen har dessutom genom kulturnämnden ett etablerat samarbete med Upplands ridsportförbund, där förbundet bedriver fritidsverksamhet, så kallat stallfritids, på fem ridskolor inom Uppsala kommun. Verksamheten finansieras av kommunen. Kulturnämnden är öppen för liknade samarbeten.

Uppsala kommun har även ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med RF-SISU Uppland som grundar sig i samverkan mellan parterna för att ge förutsättningar för en god hälsa för Uppsala kommuns barn, unga, vuxna och äldre, samt att skillnader i livsvillkor för kommunens invånare jämnas ut. RF-SISU Uppland har lång erfarenhet av att samordna och utveckla den här typen av verksamhet. Genom IOP kan strukturer skapas för långsiktig samverkan mellan kommunen och idrottsrörelsen, vilket underlättar en bredd av aktiviteter och stärker både kvalitet och kontinuitet i insatserna.

Ekonomiska konsekvenser

Inga med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 27 augusti 2026
- Bilaga 1, Motion om idrottsfritids från Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från kulturnämnden 4 juni 2026
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från idrott- och fritidsnämnden 16 juni 2026
- Bilaga 4, Protokollsutdrag från kommunstyrelsen 17 juni 2026.

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Inkom till Uppsala kommun 2025-01-27, KSN-2025-00273-1

Motion om att införa idrottsfritids i Uppsala kommun

I ett samhälle som allt mer präglas av stillasittande och där allt fler barn saknar en aktiv fritid är det avgörande att vi som kommun tar ansvar för att skapa förutsättningar för rörelse och gemenskap. Ett initiativ som kan möta detta behov är att införa Idrottsfritids i Uppsala kommun. Idrottsfritids var en framgångsrik satsning i Uppsala åren 2010 - 2016 där ett 50 tal skolor per år fick möjligheten ihop med barnen att testa på olika idrotter.

Detta skall vara ett komplement till ordinarie fritidsverksamhet och inte en ny fritidsform där idrottsföreningar i största mån kommer till skolmiljöns lokaler och skolgårdar för att få in mer rörelse och aktiviteter men även för att låta barnen hitta "sin" idrottsaktivitet som ger dem en värdefull fritid och glädjen ihop med kompisar. Aktiviteterna ska ske på fritidstid dvs. efter ordinarie skoltid. Målgruppen är förskoleklass upp till årskurs 3 men där årskurs 2 kan vara prioriterad då de barnen har kommit in i skolans aktiviteter på ett bra sätt.

Idrottsfritids skulle inte bara bidra till att öka barnens fysiska aktivitet utan också ge dem möjlighet att upptäcka nya idrotter och skapa en värdefull fritid.

Ett framgångsrikt exempel på detta finns redan i Sollentuna kommun, där hundratals barn har fått möjlighet att testa friidrott på skol- och fritidstid genom ett samarbete mellan skolor och en lokal idrottsförening. Erfarenheten från detta projekt visar att det går att engagera barn i idrott och skapa meningsfulla aktiviteter som inte bara stärker barnens fysiska hälsa utan också stödjer integration och social gemenskap.

Vi föreslår att Uppsala kommun inför en liknande satsning under namnet Idrottsfritids, där kommunen tillsammans med föreningslivet erbjuder barn från Förskoleklass till åk. 3 får möjlighet att prova olika idrotter.

Förslaget skulle bidra till att uppnå flera olika syften:

Fysisk aktivitet: Motverka stillasittande och stödja barnens fysiska och psykiska hälsa genom att skapa fler möjligheter till rörelse på deras fritid.

Idrottslig mångfald: Ge barnen chansen att prova minst tre olika idrotter per termin, så att de får upptäcka vad de tycker är roligt och utvecklande.

Social gemenskap: Stärka integration och gemenskap genom meningsfulla aktiviteter.

Idrottsfritids ska genomföras i samarbete mellan fritids, socialnämnd och idrottsrörelsen. Kommunen kan fungera som samordnare medan lokala föreningar ansvarar för att arrangera och leda aktiviteterna. Detta säkerställer att barnen får tillgång till expertis och att verksamheten utformas utifrån idrottens behov och möjligheter. Aktiviteterna ska planeras och schemaläggas tillsammans med föreningarna. Idrottsfritids blir i och med detta ett naturligt rekryteringstillfälle för föreningarna.

Finansiering och uppföljning: Kommunen kan delvis finansiera satsningen genom befintliga medel för fritidsaktiviteter och idrottsstöd. Det är även viktigt att bjuda in externa sponsorer och samarbetspartners från näringslivet som kan bidra ekonomiskt och med resurser.

Verksamheten ska regelbundet följas upp och utvärderas för att säkerställa att målen nås och att barnen uppskattar aktiviteterna.

Vi kan inte vänta på att någon annan ska lösa problemet med stillasittande och brist på fritidsaktiviteter. Genom att införa Idrottsfritids i Uppsala kommun kan vi skapa en meningsfull fritid för våra barn, stödja deras utveckling och lägga grunden för en

hälsosam livsstil. Låt oss inspireras av framgångarna i Sollentuna och vårt eget tidigare lyckade projekt och visa att Uppsala kan gå i framkant för barnens framtid.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att Idrottsfritids införs som ett samarbetsprojekt mellan fritids och idrottsrörelsen för att öka fysisk aktivitet, minska stillasittandet och stärka integration och gemenskap,

att barnen ges möjlighet att prova olika idrotter under terminen,

att finansieringen av satsningen sker genom kommunala medel i kombination med externa sponsorer och samarbetspartners,

samt,

att verksamheten följs upp och utvärderas för att säkerställa dess effekt och kvalitet.

Madeleine Andersson (M)
Sofia Andersson (M)

2025-01-20

Kulturnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-04

§ 81

Svar på motion om idrottsfritids från Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M)

KTN-2026-00205

Beslut

Kulturnämnden föreslår fullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M) föreslår i motion den 20 januari 2025

- att Idrottsfritids införs som ett samarbetsprojekt mellan fritids och idrottsrörelsen för att öka fysisk aktivitet, minska stillasittandet och stärka integration och gemenskap, att barnen ges möjlighet att prova olika idrotter under terminen,
- att finansieringen av satsningen sker genom kommunala medel i kombination med externa sponsorer och samarbetspartners, samt
- att verksamheten följs upp och utvärderas för att säkerställa dess effekt och kvalitet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 30 april 2026
- Bilaga 1, Motion om idrottsfritids från Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M)

Yrkanden

Bertil Norbelie (M) yrkar återremiss med motiveringen att svaret behövs bearbetas mer då motionens förslag inte besvaras.

Artemis Lumarker (V) yrkar avslag på återremiss.

Bertil Norbelie (M) och Mattias Johansson (C) yrkar bifall till motionen.

Kulturnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-04

Beslutsgång

Ordförande frågar om det är nämndens mening att ärendet ska återremitteras eller avgöras idag och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer bifall till motionen mot besvarande av motionen med föredragningen i ärendet och finner att nämnden beslutar att föreslå fullmäktige att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Reservationer

Bertil Norbelie (M) reserverar sig mot beslutet.

Särskilda yttranden

Bertil Norbelie (M) och Elin Simmesgård (M) lämnar följande särskilda yttrande;

Motionärerna föreslår en särskild ordning för att ge barn på fritidshem en möjlighet att pröva och engagera sig i olika idrotter. I det nu föreliggande förslaget till svar på motionen redovisas ett antal åtgärder som redan sker. Emellertid innebär ett förverkligande av motionärernas förslag en särskild ordning som prövats på annat håll. Detta konkreta förslag kommenteras inte i det nu föreliggande förslaget till svar på motionen. Vi yrkar i första hand på att förslaget till svar återremitteras. I andra hand yrkas avslag.

Inkom till Uppsala kommun 2026-06-22, KSN-2025-00273-4

Uppsala kommun

Idrotts- och fritidsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-16

§ 67

Svar på motion om idrottsfritids från Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M)

IFN-2026-00086

Beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M) föreslår i motion den 20 januari 2025

- att Idrottsfritids införs som ett samarbetsprojekt mellan fritids och idrottsrörelsen för att öka fysisk aktivitet, minska stillasittandet och stärka integration och gemenskap, att barnen ges möjlighet att prova olika idrotter under terminen,
- att finansieringen av satsningen sker genom kommunala medel i kombination med externa sponsorer och samarbetspartners, samt
- att verksamheten följs upp och utvärderas för att säkerställa dess effekt och kvalitet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 30 april 2026
- Bilaga 1, Motion om idrottsfritids från Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M)

Yrkanden

Madeleine Andersson (M), med instämmande av Tilde Lind (C), Torkel Kjösnes (KD), Anders Olsson (L) och Christer Öjdeby (SD) yrkar avslag till förslaget och bifall till motionen.

Maria Patel (S) yrkar bifall till förslaget att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Uppsala kommun

Idrotts- och fritidsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-16

Beslutsgång

Ordföranden ställer bifall till utsänt förslag mot avslag och finner att nämnden bifaller förslaget att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Reservationer

Madeleine Andersson (M), Tilde Lind (C), Torkel Kjösnes (KD), Anders Olsson (L) och Christer Öjdeby (SD) reserverar sig mot beslutet.

Särskilda yttranden

Madeleine Andersson (M), Marcus Jansson (M), Tilde Lind (C), Torkel Kjösnes (KD) och Anders Olsson (L) lämnar följande särskilda yttrande:

Moderaterna anser att motionen om att införa Idrottsfritids i Uppsala kommun bör bifallas.

Vi delar uppfattningen att det redan idag bedrivs värdefulla aktiviteter för barn och unga. Men att det finns befintliga insatser är inte ett tillräckligt skäl för att nöja sig. Forskningen är tydlig: barn och unga rör sig för lite och stillasittandet ökar. Samtidigt ser vi en oroande utveckling med ökad psykisk ohälsa, obesitas, högt blodtryck och andra livsstilsrelaterade sjukdomar som tidigare främst förknippats med vuxna. Mot den bakgrunden behöver vi stärka de förebyggande insatserna, inte nöja oss med dagens nivå. Vi vill få in en kontinuitet där mer rörelse skall vara en självklarhet i barns vardag.

Då kan man inte göra som man alltid gjort - här behövs en ny reform.

Idrottsfritids är dessutom ingen ny eller oprövad verksamhet. Mellan 2010 och 2016 genomfördes satsningen framgångsrikt i Uppsala där omkring 50 skolor per år deltog och barn fick möjlighet att prova olika idrotter i samverkan med föreningslivet. Målgruppen var främst barn i förskoleklass till årskurs 3 – en ålder då goda vanor, rörelseglädje och gemenskap kan grundläggas för livet.

Samtidigt lever många familjer under ekonomisk press. Alla barn har inte samma möjligheter att delta i organiserade fritidsaktiviteter eller hitta vägen in i föreningslivet. Därför är skolan och fritidsverksamheten särskilt viktiga arenor. Här når vi alla barn, oavsett bakgrund eller familjens ekonomi. Genom Idrottsfritids kan fler barn få möjlighet att upptäcka rörelseglädje, gemenskap och en aktiv fritid.

Moderaterna ser Idrottsfritids som en strategisk satsning där utbildningsnämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsverksamheten samt föreningslivet samverkar för att stärka barns hälsa och framtidsmöjligheter. Det handlar inte bara om idrott – det handlar om folkhälsa, inkludering, trygghet och tidiga förebyggande insatser.

Idrotts- och fritidsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-16

Vi vill också se att satsningen omfattar hela kommunen. Många av de aktiviteter som lyfts fram idag är koncentrerade till Uppsala stad, medan barn och unga i våra tätorter och på landsbygden behöver ges samma möjligheter till rörelse, gemenskap och en meningsfull fritid.

För Moderaterna är detta en investering i våra barns framtid. Genom att skapa fler möjligheter till rörelse och gemenskap kan vi stärka både folkhälsan och föreningslivet samtidigt som fler barn får chansen till en bättre start i livet.

Mot denna bakgrund anser Moderaterna att motionen bör bifallas.

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-17

§ 267

Svar på motion från Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M) om idrottsfritids

KSN-2025-00273

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M) föreslår i motion den 20 januari 2025

- att Idrottsfritids införs som ett samarbetsprojekt mellan fritids och idrottsrörelsen för att öka fysisk aktivitet, minska stillasittandet och stärka integration och gemenskap, att barnen ges möjlighet att prova olika idrotter under terminen,
- att finansieringen av satsningen sker genom kommunala medel i kombination med externa sponsorer och samarbetspartners, samt
- att verksamheten följs upp och utvärderas för att säkerställa dess effekt och kvalitet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 5 maj 2026
- Bilaga 1, Motion om idrottsfritids från Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från kulturnämnden 4 juni 2026

Yrkanden

Therez Almerfors (M), Ehsan Nasari (C) och Jonas Segersam (KD) yrkar bifall till motionen.

Maria Rosander (SD) yrkar bifall till motionen.

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-17

Beslutsgång

Ordföranden ställer liggande förslag att besvara motionen mot Therez Almerfors (M) m.fl. yrkande att bifalla densamma och finner att kommunstyrelsen bifaller liggande förslag att besvara motionen.

Reservationer

Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) samt Sofia Andersson (M), Fredrik Hultman (M) och Mats Gyllander (M) reserverar sig till förmån för att bifalla motionen.

Maria Rosander (SD) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

> Sverigedemokraterna delar motionärernas uppfattning om att fler barn behöver ges möjlighet till rörelse, gemenskap och en meningsfull fritid. Idrottsfritids är dessutom ingen oprövad idé. Uppsala har tidigare haft en liknande verksamhet med goda erfarenheter, där ett stort antal skolor varje år gav barn möjlighet att prova olika idrotter tillsammans med föreningslivet.
>
> Motionens förslag handlar inte om att beskriva verksamheter som redan finns, utan om att återinföra och utveckla en särskild modell för samverkan mellan fritidshem och idrottsrörelsen. Det konkreta förslaget besvaras inte i tillräcklig utsträckning i föreliggande tjänsteskrivelse.
>
> Vi vet att stillasittandet bland barn ökar och att många aldrig hittar in i föreningslivet. Samtidigt vet vi att idrott och organiserade fritidsaktiviteter stärker den fysiska och psykiska hälsan och bygger gemenskap. Det är också beklagligt att det tagit närmare ett och ett halvt år att besvara en motion om att återinföra en verksamhet som tidigare funnits i Uppsala och som visat goda resultat.
>
> Sverigedemokraterna anser därför att motionen borde ha bifallits.

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (UP) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

> Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att det är av stor positiv betydelse att fler av Uppsalas barn aktiveras i mer rörelseaktiviteter. Givet att regelbunden fysisk aktivitet i genomsnitt ökar människors inlärningsförmåga måste antalet fysiska timmar öka kopplat till våra barn. Inte minst en ökande psykisk ohälsa och överviktsproblem talar för att ett idrottsfritids kan göra stor positiv nytta för folkhälsan.